

Prijelaz učenika iz razredne u predmetnu nastavu

Sandra Pavić, učiteljica

Stresni događaji u životu školskog djeteta

Polazak u 1. razred

Prijelaz iz 4. u 5. razred

Upisi u srednju školu

Upisi na fakultet

Elementi djetetove zrelosti pri upisu u školu

Prvi razred

- dijete postaje učenik
- treba ovladati novim vještinama:
  - put od kuće do škole,
  - samostalno odijevanje, obuvanje,
  - briga o knjigama, zadaći;
  - čitanje, pisanje, računanje;
  - život u zajednici, poštivanje kućnog reda škole, pravila ponašanja u razredu, ustajanje na pozdrav, pozdravljanje, dizanje ruke
- usvaja nove navike:
  - zdravstveno-higijenske, navike kulturnog ponašanje, navike opće organiziranosti, točnosti i reda, navike učenja i intelektualnog rada, navike fizičkog rada

- dolazi u školu – organiziranu discipliniranu sredinu

- ulazak u svijet obveza i odgovornosti, rada i nove organizacije života
- postoje velike individualne razlike među djecom jednake kronološke dobi ali jedno dijete može imati različit stupanj razvoja u različitim područjima npr. sedmogodišnjak može čitati kao devetogodišnjak, a socijalna zrelost može biti na razini šestogodišnjaka

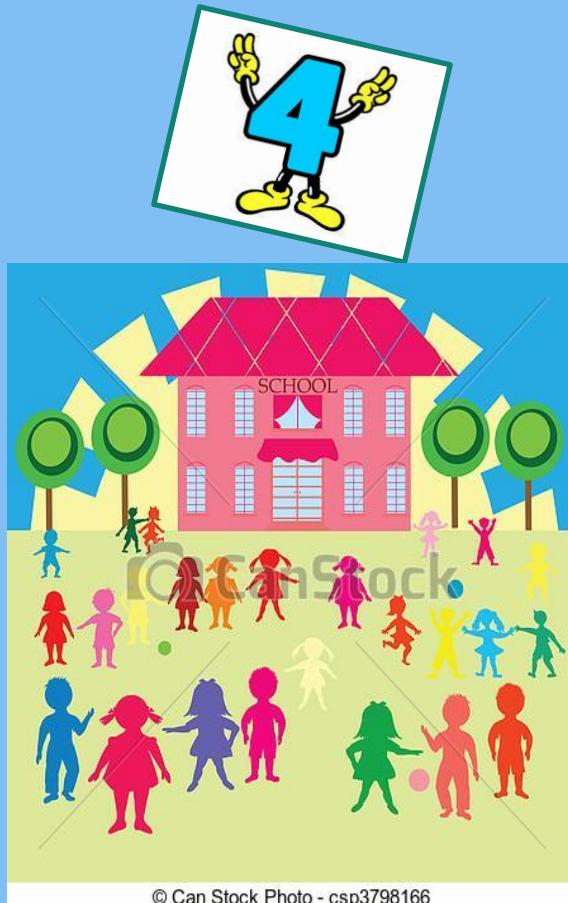

Što se očekuje od roditelja polaskom djeteta u školu?

- planirati i odrediti vrijeme za školu, obveze, učenje, slobodno vrijeme, druženje s obitelji, igru...
- pomagati u radu, čitanju, pisanju zadaća
- kontrolirati dječje uratke, bilježnice, vježbenice, zadaće te postepeno osamostaljivati
- saslušati naučeno gradivo
- osigurati mjesto za držanje školskog pribora, pisanje zadaća i učenje
- suradnja s učiteljicom - roditeljski, individualni razgovori, pisana komunikacija

Četvrti razred

- zreliji su, samostalniji
- odlazak u školu je rutina
- razvijaju se i definiraju interesi i sklonosti k pojedinim predmetima, aktivnostima, naglašavaju svoju osobnost
- na kraju četvrtog razreda djeca su već formirani učenici

© Can Stock Photo - csp3798166

Peti razred

- ❖ Uspjeh u prvom polugodištu za neke učenike i roditelje je pravo razočaranje - “odlični” nisu više odlični, “vrlo dobri” nisu više vrlo dobri, a ima i onih s negativnim ocjenama.

- dolazi do gubitka motivacije
- negativan stav prema školi i učenju
- neorganiziranost, zbumjenost
- teškoće u koncentraciji i pažnji
- vrijeme pretpuberteta,
za neke puberteta - promjene

WHAT IS PUBERTY?

Pubertet – vremensko razdoblje / proces; djevojčice i dječaci prolaze kroz promjene i tjelesno sazrijevaju

- *vrijeme ulaska u pubertet* vrlo je različito - djevojčicama pubertet može početi između desete i petnaeste, a dječacima između jedanaeste i šesnaeste godine
- *brzina kojom prolaze kroz pubertet* razlikuje se kao i dob u kojoj ulaze u pubertet, npr. nekim djevojčicama treba svega jedna i pol godina da završe pubertet, a drugima čak pet godina
- velike razlike u zrelosti tijekom tog razdoblja se mogu odražavati na socijalne odnose,
sliku o samome sebi i samopouzdanje
- teže bliskosti s vršnjacima, a suprotstavljaju se autoritetu roditelja i učitelja
- želja za nezavisnošću i samostalnošću

Djevojčice

- zbumjenost, rastresenost
- uznemirenost raznim bolovima
- osjećaj umora i trenutne sanjivosti
- bučne su, ne mogu se smiriti
- u školi se često nestrpljivo javlja za odgovor, a kad je prozvana, zaboravi što je pitana - to je zbumi, postidi i rasplače
- osjetljiva je, čudna i plačljiva
- bira si najbolju prijateljicu s kojom dijeli tajne
- prividna intelektualna nezainteresiranost (ne bježe otvoreno iz škole već zaborave naučiti lekciju, ne izrade ili površno izrade zadatak i sl.)
- brine o svom izgledu, uređuje se
- javlja se interes za dječake

Dječaci

- pojačani čulni osjeti (jaki zvukovi, neobični mirisi, svjetlosni efekti, začinjena jela)
- uživaju u kretanju (trče, skaču, tuku se, gurkaju, hrvaju...)
- uznemireni su i nezadovoljni svim što postoji
- vole avanture (lutaju ulicama, vole tajanstvena i opasna mjesta, pustolovne filmove)
- žele biti nezavisni i samostalni
- prividna intelektualna nezainteresiranost
- bezobraznost, samovolja, čudljivost
- osjećaj manje vrijednosti, stidljivost
- interes za suprotni spol
- počinju se uljepšavati

❖ Promjene u
predmetnoj nastavi

❖ Poteškoće

❖ Što je važno za
uspjeh?

❖ Što roditelji trebaju?

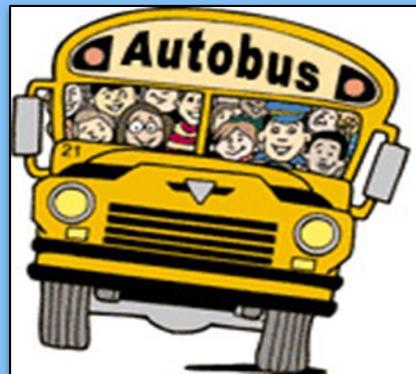

❖ Promjene

- više predmeta – veći broj sati, duži boravak u školi, više učenja i školskih obveza
- više nastavnika – različiti predavački stilovi, načini rada, kriteriji; manje vremena s razrednicom / razrednikom (učiteljica je bila svakodnevno na raspolaganju)

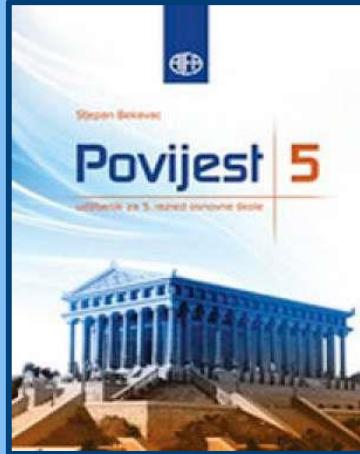
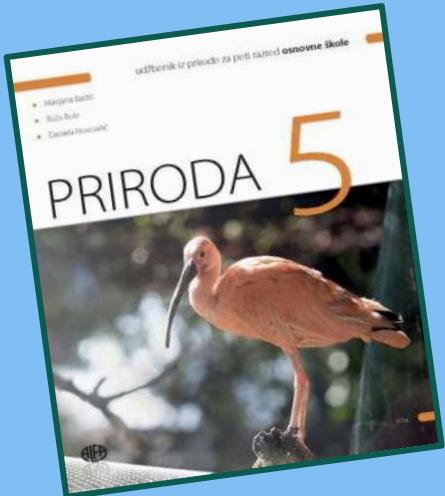
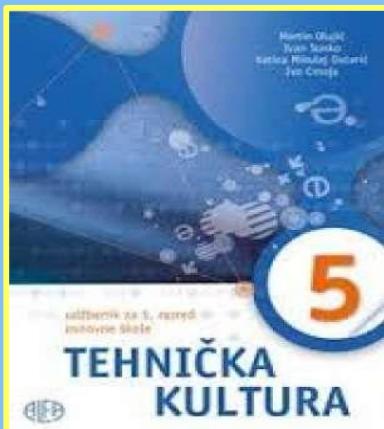

- postaju najmlađi u smjeni
- učenici iz područne škole postaju putnici

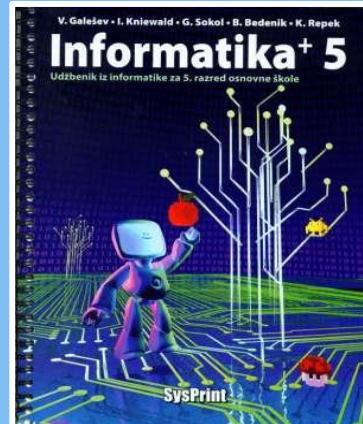

Novi predmeti

- **4.razred:**
9 predmeta,
770 sati
godišnje

- **5.razred:**
13 predmeta,
980 sati
godišnje

povećanje za
27%

❖ **Očekivane teškoće u petom razredu imat će učenici:**

1. koji slabije čitaju
2. kojima je potrebna stalna pomoć u učenju
3. koji nisu automatizirali računske operacije
4. koji nemaju razvijene radne navike

5. dijete koje je izrazito teško prilagodljivo
6. oni koji imaju probleme disciplinske naravi

1. Čitanje

Roditelji učenika koji slabije čitaju

trebaju posvetiti veću brigu kako bi otkrili uzrok zašto dijete zaostaje u čitanju. Ukoliko nema organske podloge za sporije usvajanje vještine čitanja, tada treba svakodnevno djetetu ponuditi kraće i jednostavnije tekstove radi uvježbavanja.

Nedostatak čitalačkih navika osobito stvara probleme u učenju predmeta poput povijesti, geografije, hrvatskog i stranog jezika, stoga je važno što više poticati dijete na čitanje knjiga primjerenih njegovom uzrastu.

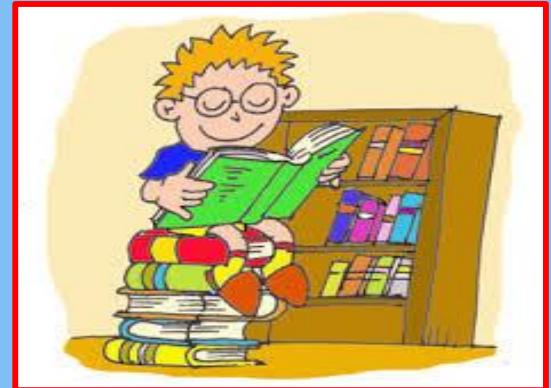

HRVATSKI JEZIK
STRANI JEZIK

2. Pomaganje u učenju

Roditelji koji su morali djetetu dosta pomagati tijekom prva četiri razreda školovanja trebali bi im nastaviti pomagati i u petom razredu. Više gradiva izaziva kod djece nervozu, nesigurnost i veću napetost.

Sve su to razlozi da djetetu i dalje budete pri ruci, a kad prođu prve poteškoće prilagodbe postupno ga potičite na samostalnije učenje.

3. Računske operacije

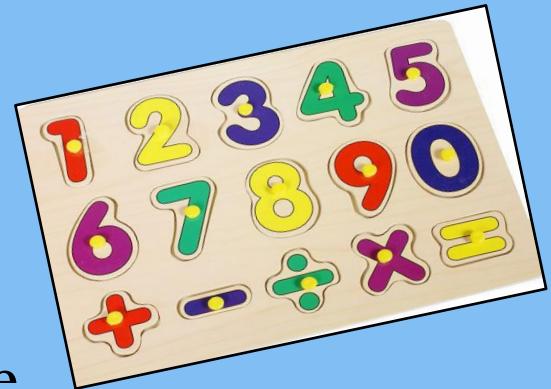
**Djeca koja nisu automatizirala
računske operacije**

imat će teškoće u praćenju nastave matematike.

Roditelji mogu biti od pomoći svakodnevnim vježbanjem tablice množenja i dijeljenja.

Također, dijete bi u petom razredu trebalo znati dobro razmišljati u skupu prirodnih brojeva preko zadataka

riječima i znati se služiti geometrijskim priborom (crtati paralele, okomice i sl.)

4. Nerazvijene radne navike

Učenici koji nemaju razvijene radne navike ne znači da su manje vrijedni.

- Često su to djeca koja su intelektualno „jaka“ te u nižim razredima nisu trebali puno učiti za dobre rezultate u školi. U višim razredima situacija se mijenja, bez redovitog učenja i rada rezultati su slabiji.
- Nitko nije uspješan bez rada!
- Bez uloženog truda i napora, dosljednosti i redovitosti ne mogu se postizati dobri i visoki rezultati!

- Druga su skupina djeca koja su prosječnih i slabijih sposobnosti i treba im pomoći da nauče učiti.

Samodisciplina

je najvažniji preduvjet za stvaranje radnih navika.

Sve prirodne sposobnosti koje dijete ima neće doći do izražaja ako je dijete

- neuredno
- nezainteresirano za učenje i rad
- nema pred sobom cilj

Samodisciplinu valja vježbati od malena, kod današnje djece postoji nedostatak discipline.

- pronaći smisao u stvarima koje ne voli raditi – pospremiti igrače, objesiti odjeću na vješalice, oprati posuđe...
- polaskom u školu treba shvatiti da su učenje i pisanje zadaće dužnosti i “važna stvar” bez kojih nema uspješnosti u dalnjem školovanju

- učenik treba imati plan dnevnih aktivnosti i toga se pridržavati
- učiti treba na istom mjestu, koje je mirno, a najbolje je u približno isto vrijeme
- ponoviti što se toga dana radilo u školi da se spriječi proces zaboravljanja; ne učiti samo pred ispit ili kad nastavnik najavi da će pitati!
- učenje i pisanje zadaća treba izbjegavati u večernjim satima, jer je tada koncentracija slabija nego tijekom dana

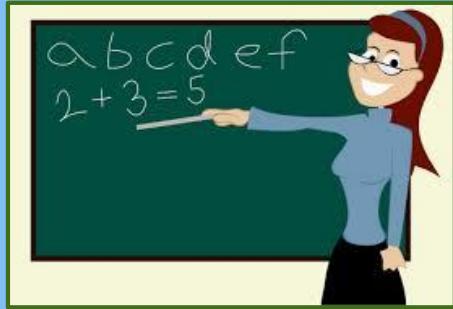
5. Slabija prilagodljivost

- teškoće u snalaženju,
manjak samopouzdanja
- prevelika očekivanja
od strane roditelja

- povećana kritičnost prema sebi
- neučinkovite tehnike učenja
- manjkavo znanje iz jednog predmeta rezultira probleme u više predmeta

Manjkavo znanje – tko je kriv?

- u razrednoj nastavi ocjene su ponekad motivirajućeg karaktera
- omjer "obrazovnih" predmeta podjednak je "odgojnim"
- roditelji prestanu pomagati i pratiti dijete u višim razredima
- veći broj predmeta, više sati, opširnije gradivo, specifičnosti rada u predmetnoj nastavi zahtijevaju više učenja

6. Disciplina

Učenici uzornog vladanja postižu bolji uspjeh u školi.

Elementi ocjenjivanja vladanja učenika su:

- odnos učenika prema učenju i radu
- odnos prema drugim učenicima
- odnos prema učiteljima i drugim djelatnicima škole
- odnos prema vlastitoj i tuđoj imovini, društvenom i prirodnom okružju te poštivanje pravila Kućnog reda škole

❖ Što je važno za uspjeh u predmetnoj nastavi?

- učenikove sposobnosti
- predznanje (znanja i vještine usvojene tijekom razredne nastave)
- redovito ponavljanje i učenje
- motiviranost za učenje
- tehnike učenja
- vladanje
- odnos razrednik – učenik - roditelj

PLANIRANJE

- VRIJEME ZA DRUŽENJE, ZABAVU, SPORT, UČENJE...
- PLANIRATI VIŠE VREMENA ZA PREDMETE KOJI TEŽE IDU

VRIJEME

- ISKORISTITI VRIJEME U ŠKOLI – POZORNO PRATITI NA SATU
- REDOVITO UČITI
- IZMEĐU PREDMETA PAUZA

SAVJETI ZA USPJEŠNO UČENJE

TEHNIKE UČENJA

- PRAVLJENJE BILJEŠKI
- ISTAKNUTI BITNE POJMOVE
- PODIJELITI GRADIVO NA MANJE CJELINE
- KOMBINIRATI PREDMETE (lake iza teških)
- UČENJE S RAZUMIJEVANJEM

PONAVLJANJE

- PONAVLJATI GRADIVO PRIJE UČENJA NOVOG
- POVEZIVATI STARO I NOVO

MJESTO

- STALNO MJESTO ZA UČENJE
- UKLONITI SVE ŠTO OMETA PAŽNJU

NAGRADA

- NAGRADITI SE OMILJENOM AKTIVNOŠĆU, DRUŽENJEM, OMILJENOM SERIJOM, SLUŠANJEM GLAZBE...

Slobodno vrijeme

➤ Istraživanja kažu da djeca koja su uključena u neku izvanškolsku aktivnost imaju i bolji školski uspjeh jer bolje organiziraju vrijeme, zadovoljnija su.

U tome ne treba pretjerivati!

KUD

PJEVANJE

STRANI JEZIK

MINISTRANTI

DVD

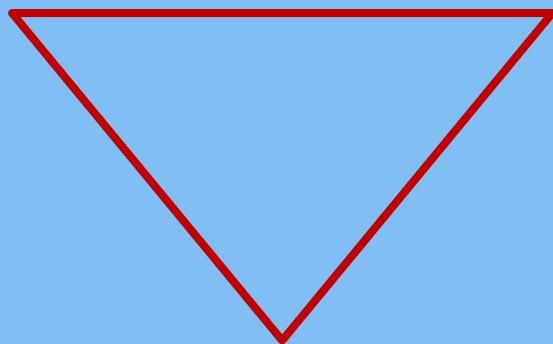
➤ Poželjno – 1 sportska aktivnost – kondicija, kretanje, brzina, preciznost, izdržljivost; uče poštivanje pravila, **samodisciplinu**, suradnju, točnost, sportsko podnošenje poraza...

Za uspjeh u 5.razredu važan je odnos:

Razrednik

Učenik

Roditelj

OBITELJ

ŠKOLA

PARTNERI U ODGOJU

❖ Što roditelji trebaju?

- pomoći organizirati vrijeme
- na prve znakove neuspjeha reagirati boljom kontrolom, podrškom, hrabrenjem
- redovito surađivati sa školom
- upoznati se i poštivati način rada predmetnog nastavnika, kriterije vrednovanja
- poštivati školu i uložen trud učitelja
- savjetovati dijete da učinkovito koristi nastavu, prati na satu, bude disciplinirano i aktivno
- s djetetom razgovarati o školi, druženjima, prijateljima, aktivnostima, ne samo o ocjenama

- razvijati pozitivan stav prema školi i učenju
- poticati na druženje s vršnjacima i suradničko rješavanje svih problema
- ne inzistirati ni na vrhunskim rezultatima
- ne očekivati savršenstvo (jeste li vi savršeni?)
- ne nametati svoje neostvarene ambicije
- ne uspoređivati dijete s drugima već s njime samim (npr. Prije pola godine si mogao...a sad možeš...vidiš kako si napredovao!)

➤ Nikada dijete ne omalovažavajte zato što je u školi neuspješnije!

Naprotiv, uvijek mu budite spremni pomoći, saslušati ga i redovito kontaktirati sa školom!

➤ **Fokusirati se na trud, ne na ocjene!**

➤ *Ne zaboravite: uspjeh je i kad je dijete zdravo, sretno, dobro odgojeno, iskreno, suosjećajno, ima samopouzdanje, prijatelje, smisao za humor...*

➤ *Djeca uče oponašanjem ljudi koji su im važni – roditelja i učitelja!*

Promatrajući roditelje i učitelje dijete uči što cijeniti, kako se ponašati i što raditi!

Sretno!

